

לשמוע קול תורה – פרשת השבוע

פרשת ויקרא

במחיצתו של הקב"ה

פרשת ויקרא היא פרשת הקורבנות. הפרשה פותחת בהלכות קורבן עולה – קורבן נדבה שאדם מקריב מרצונו. קורבן העולה מוקטר כולו על המזבח – בשונה מקורבנות חטאת ואשם, שהם קורבנות חובה הבאים לכפר על עבירות מסוימות.

ואולם על אף היותו קורבן נדבה, התורה כותבת שגם קורבן העולה בא לכפר:

"וְסִמֵּךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֹלָה וְנִרְצָה לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו" (ויקרא א, ד).

על מה בא הקורבן לכפר?

רש"י מלמדנו על פי חז"ל שקורבן העולה מכפר על מצוות עשה שאדם החמיץ. פירוש זה מעלה תהייה: הלוא מן הדין אדם שלא קיים מצוות עשה אינו חייב בקורבן, ויתרה מזו, הבאת הקורבן אינה נובעת מידיעה של האדם כי יש מצווה שלא קיים אלא מרצונו החופשי – "יִקְרִיב אֹתוֹ לְרָצוֹנוֹ" (שם פס' ג).

נראה שחכמינו ביקשו ללמדנו בפירושם שאדם צריך לשאוף תמיד לעלות מעלה מעלה ולהתקדם. חוסר קיום מצוות עשה מעיד שהאדם לא השתמש בכל כוחותיו ולא מיצה את כל יכולותיו לעשיית טוב. חטא אין כאן, שהרי האדם לא עבר שום עבירה – ועל כן אין לחייבו להביא קורבן. אך יש כאן חיסרון המורה כי האדם איננו מושלם. קורבן העולה שהאדם מקריב מרצונו הטוב מבטא את שאיפתו לעלות ולהתעלות.

התורה פותחת דווקא בקורבן העולה כי הוא המרגש ביותר – בקורבן זה בא לידי ביטוי הרצון להוציא מן הכוח אל הפועל את כל הכוחות הטמונים באדם. לעומת הקורבנות המובאים על חטא חלקי, קורבן העולה מוקטר במלואו על גבי המזבח – כי הוא מעיד על רצונו השלם של האדם להיות כל כולו במחיצתו של ה'.

שאול דוד בוצ'קו